

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ

Кафедра публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Перший проректор
Дмитро БАБЕНКО
«03» 07 2023 р.

Гарант освітньої програми
Володимир КРАЙНІЙ
«16» 06 2023 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Правознавство»

Галузь знань	12 «Інформаційні технології»
Спеціальність	122 «Комп'ютерні науки»
Освітньо-професійна програма	Освітньо-професійна програма «Комп'ютерні науки» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Освітній ступінь	«Бакалавр»
Семестр	<u>Перший</u>
Форма здобуття освіти	<u>Денна</u>
Викладач	Людмила ПРОГОНІОК, канд. юр. наук, доцент, e-mail: progluda@i.ua

Розглянуто на засіданні кафедри публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки

Протокол № 11 від «13» червня 2023 року.

Завідувач кафедри

Альона КЛЮЧНИК

Схвалено науково-методичною комісією факультету менеджменту.

Протокол № 11 від «14» червня 2023 року.

Голова науково-методичної комісії

Ганна ТАБАЦКОВА

Схвалено на засіданні вченої ради факультету менеджменту.

Протокол № 11 від «15» червня 2023 року.

Голова вченої ради

Олена ШЕБАНІНА

<p>1.Призначення навчальної дисципліни</p>	<p>Розбудова правової держави та створення громадянського суспільства можливі лише за умов наявності високого рівня соціальної правосвідомості та правової культури населення. У зв'язку з цим вирішального значення набуває правове виховання. Важливою частиною правової освіти є надання базових знань про державу, її походження, форми та типи, функції, правову систему та систему законодавства, введення в теорію правової держави та громадянського суспільства, основні положення конституційного, цивільного, сімейного, трудового, кримінального та інших галузей права.</p> <p>Дисципліна «Правознавство» вивчається здобувачами вищої освіти спеціальності 122 «Комп'ютерні науки» на першому курсі і є обов'язковою компонентою.</p>
<p>2.Мета навчальної дисципліни</p>	<p>«Правознавство» - це комплексна юридична дисципліна, яка базується на системі наукових знань з різних галузей юридичної науки.</p> <p>Мета вивчення дисципліни «Правознавство» полягає у вивченні загальних закономірностей виникнення, розвитку та функціонування держави і права, система основних понять юриспруденції, а також у вивченні таких важливих питань, як структура, форми та механізми діяльності держави і права, співвідношення правових систем, сучасні політико-правові доктрини тощо.</p>
<p>3. Компетентності</p>	<p>Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері комп'ютерних наук або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів відповідних наук та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК 1: Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 2: Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 6: Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 7: Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 8: Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 10: Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 11: Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК 13: Здатність діяти на основі етичних міркувань.</p>

ЗК 14: Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 15: Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 1: Здатність до математичного формулювання та досліджування неперервних та дискретних математичних моделей, обґрунтування вибору методів і підходів для розв'язування теоретичних і прикладних задач у галузі комп'ютерних наук, аналізу та інтерпретування

СК 2: Здатність до виявлення статистичних закономірностей недетермінованих явищ, застосування методів обчислювального інтелекту, зокрема статистичної, нейромережевої та нечіткої обробки даних, методів машинного навчання та генетичного програмування тощо.

СК 3: Здатність до логічного мислення, побудови логічних висновків, використання формальних мов і моделей алгоритмічних обчислень, проектування, розроблення й аналізу алгоритмів, оцінювання їх ефективності та складності, розв'язності та нерозв'язності алгоритмічних проблем для адекватного моделювання предметних областей і створення програмних та інформаційних систем.

СК 4: Здатність використовувати сучасні методи математичного моделювання об'єктів, процесів і явищ, розробляти моделі й алгоритми чисельного розв'язування задач математичного моделювання, враховувати похибки наближеного чисельного розв'язування професійних задач.

СК 5: Здатність здійснювати формалізований опис задач дослідження операцій в організаційно-технічних і соціально-економічних системах різного призначення, визначати їх оптимальні розв'язки, будувати моделі оптимального управління з урахуванням змін економічної ситуації, оптимізувати процеси управління в системах різного призначення та рівня ієрархії.

	<p>СК 6: Здатність до системного мислення, застосування методології системного аналізу для дослідження складних проблем різної природи, методів формалізації та розв'язування системних задач, що мають суперечливі цілі, невизначеності та ризики.</p> <p>СК 7: Здатність застосовувати теоретичні та практичні основи методології та технології моделювання для дослідження характеристик і поведінки складних об'єктів і систем, проводити обчислювальні експерименти з обробкою й аналізом результатів.</p> <p>СК 8: Здатність проектувати та розробляти програмне забезпечення із застосуванням різних парадигм програмування: узагальненого, об'єктно-орієнтованого, функціонального, логічного, з відповідними моделями, методами й алгоритмами обчислень, структурами даних і механізмами управління.</p> <p>СК 11: Здатність до інтелектуального аналізу даних на основі методів обчислювального інтелекту включно з великими та погано структурованими даними, їхньої оперативної обробки та візуалізації результатів аналізу в процесі розв'язування прикладних задач.</p> <p>СК 15: Здатність до аналізу та функціонального моделювання бізнес-процесів, побудови та практичного застосування функціональних моделей організаційноекономічних і виробничо-технічних систем, методів оцінювання ризиків їх проектування.</p> <p>СК 16: Здатність реалізовувати високопродуктивні обчислення на основі хмарних сервісів і технологій, паралельних і розподілених обчислень при розробці й експлуатації розподілених систем паралельної обробки інформації.</p>
<p>4. Заплановані результати навчальної дисципліни</p>	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:</p> <p>ПР 1: Застосовувати знання основних форм і законів абстрактно-логічного мислення, основ методології наукового пізнання, форм і методів вилучення, аналізу, обробки та синтезу інформації в предметній області комп'ютерних наук.</p> <p>ПР 18: Поєднувати теорію і практику, а також приймати рішення та виробляти стратегію діяльності для вирішення завдань спеціальності з урахуванням загальнолюдських цінностей, суспільних, державних та професійних інтересів.</p>

5. Опис навчальної дисципліни	Всього годин/кредитів за навчальним планом, з них: -лекції -практичні заняття -самостійна робота	90 годин/3.0 кредити 30 годин/1 кредит 14 годин/0,5 кредит 46 годин/1,5 кредит		
Календарний план				
п/р	Найменування тем	Розподіл навчального часу, годин		
		ЛК	ПЗ	Сам. роб.
Модуль 1				
1.	Поняття держави і права	2	2	4
2.	Основи конституційного права України	6	2	6
Модуль 2				
3.	Основні поняття цивільного права	6	2	10
4.	Спадкове право	4	2	6
5.	Основи трудового права	4	2	8
6.	Основи сімейного права	4	2	6
7.	Кримінальне право	4	2	6
Всього:		30	14	46
*Примітка. Проведення видів занять здійснюється відповідно до графіку освітнього процесу				
6.Порядок та критерії оцінювання	<p>Поточний контроль знань здобувачів вищої освіти здійснюється у вигляді атестацій, які проводяться за результатами обов'язкових контрольних заходів, що передбачені робочою програмою. Оцінювання знань здобувачів вищої освіти під час практичних занять та виконання індивідуальних робіт проводиться за такими критеріями:</p> <p>1.Розуміння, ступінь засвоєння навчального матеріалу в обсязі певної теми чи окремого розділу. Вміння та навички розв'язання практичних ситуацій, виконання практико-орієнтованих завдань.</p> <p>2.При оцінюванні індивідуальних завдань увага приділяється також їх правильному оформленню та змістовому наповненню.</p>			

	<p>Підсумковий контроль знань здійснюється шляхом складання екзамену.</p> <p>Оцінювання виконується за бальною методикою ЄКТС. Зарахування пропущених занять здійснюється після їх відпрацювання з НПП за розкладом консультацій.</p>					
Поточний і підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти						
№ п/п	Форма контролю			Контроль протягом семестру	Максимальна/ мінімальна кількість балів	
1.	Аудиторна робота в т.ч.: опрацювання лекційного матеріалу (опитування, диспут, бесіда тощо), робота на семінарських заняттях (доповідь, опитування, термінологічний диктант тощо)			7	1/0.5	
2.	Самостійна робота (ведення конспекту, термінологічного словнику, виконання завдань для самоконтролю)			7	1/0.5	
	Робота в Moodle			7	1/0.5	
	Підготовка власного творчого завдання, доповідь, презентація тощо			3	5/4	
3.	Участь у відкритих лекціях та диспутах, конференціях, робота у науковому гуртку			1	5/4	
	Разом по дисципліні				60/36	
4.	Інші індивідуальні завдання: участь у неформальних заходах освіти			2	10/5	
Підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти						
Форма контролю				max	min	
Екзамен		x	x	x	40	24
Разом по курсу дисципліни		x	x	x	100	60
Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти, та шкала оцінювання - екзамен						
Сума балів за всі види освітньої діяльності		Оцінка ECTS		Оцінка за національною шкалою		
90-100		A		5 (відмінно)		
82-89		B		4 (добре)		
75-81		C		4 (добре)		
64-74		D		3 (задовільно)		
60-63		E		3 (задовільно)		
35-59		FX		не зараховано з можливістю повторного складання 2 (незадовільно)		

0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни 2 (незадовільно)
7. Політика курсу	<p>Політика курсу визначається системою вимог, які викладач пред'являє до здобувача вищої освіти при вивченні дисципліни та ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Дотримуватися етики поведінки, яка прописана у Кодексі академічної доброчесності у Миколаївському національному аграрному університеті. Пропущені заняття відпрацьовувати відповідно затвердженого графіку консультацій. Академічна недоброчесність є несумісна з принципами викладання курсу, з чим здобувачі вищої освіти ознайомлюються під час першого заняття.</p> <p>Основні принципи проведення занять:</p> <ul style="list-style-type: none"> – відкритість до нових та неординарних ідей, толерантність, доброзичлива партнерська атмосфера взаєморозуміння та творчого розвитку; – усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін; – різні моделі роботи на заняттях, у тому числі робота над вирішенням завдань дає можливість здобувачам вищої освіти якнайширше розкрити свій власний потенціал, навчитись довіряти своїм партнерам, розвинути навички інтелектуальної роботи в команді; – курс передбачає інтенсивне використання мобільних технологій навчання, що дає можливість здобувачам вищої освіти та викладачеві спілкуватись один з одним у будь-який зручний для них час, а для здобувачів вищої освіти, які відсутні на заняттях, отримати необхідну навчальну інформацію та представити виконані завдання; – протягом усього курсу активно розвиваються автономні навички здобувачів вищої освіти, які можуть підготувати додаткову інформацію за темою, що не увійшла до переліку тем практичних занять змістових модулів та виступити з презентацією чи інформуванням додатково. 	
8.Інформаційні джерела	<p>Базова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кириченко В. М. Правознавство : навчальний посібник. Київ : ЦУЛ, 2017. 240 с. 2. Копиленко О. П. Правознавство : навч. посібн. Київ : ЦУЛ, 2017. 400 с. 	

3. Мирошніченко В. О. Правознавство : навчальний посібник. Київ : ЦУЛ, 2019. 288 с.

4. Несинова С. В. Господарське право України : навчальний посібник. Київ : Юрінком-інтер, 2014. 564 с.

5. Петков С. В. Правознавство : підручник. Київ : ТОВ «Роял принт», 2020. 360 с.

6. Щербина В. С. Господарське право : підручник. Київ : Юрінком-інтер, 2016. 640 с.

Допоміжна література

1. Прогонюк Л.Ю. Сучасні тенденції розвитку трудових прав в Україні / Л.Ю. Прогонюк // Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції : збірник наукових праць. Вип. 6/2019. — Дніпро. 2019. — С 42-51.

2. Прогонюк Л.Ю. Проблеми правового регулювання інституту трудового договору: визначення нових тенденцій / Л.Ю. Прогонюк// Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія : Юридичні науки». Том 31 (70) № 2, 2020. — Київ. 2020. — С.154-158.

3. Прогонюк Л.Ю. Особливості звільнення працівників за ч.1 п.3 ст 40 Кодексу законів про працю України / Л.Ю. Прогонюк// Юридичний науковий електронний журнал. № 1, 2021. Запоріжжя. – С. 133-136.

4. Прогонюк Л.Ю. Нестандартні форми занятості як невід’ємна реалія сьогодення: теоретичний аспект / Л.Ю. Прогонюк// Юридичний науковий електронний журнал. № 3, 2021. Запоріжжя. – С. 171-174.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України / Верховна рада України; Управління комп’ютеризованих систем. Київ : Верховна Рада України : сайт. URL : <http://rada.gov.ua>

Законодавчо-нормативні акти

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. — Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>

2. Цивільний кодекс України : Кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV // Офіційний вісник України від 28.03.2003 - 2003 р., № 11, стор. 7, стаття 461, код акту 24654/2003

3. Господарський кодекс України : Кодекс України від 16 січня 2003 р. — Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua/>.

9. Інтеграція здобувачів	<p>Для навчання осіб з особливими освітніми потребами застосовуються види та форми здобуття освіти, що враховують їхні потреби та індивідуальні можливості.</p> <p>Передбачено використання індивідуальної форми навчання для здобувачів за допомогою дистанційної системи Moodle МНАУ: https://moodle.mnau.edu.ua/</p>
10. Доступ до матеріалів навчальної дисципліни	<p>Робоча програма дисципліни, її силабус та методичні рекомендації до практичних занять знаходяться на сторінці дисципліни у СМД Moodle: https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=2910</p>

Силабус навчальної дисципліни розроблено:

Канд. юр. наук,
 доцент кафедри публічного управління
 та адміністрування

Людмила ПРОГОНЮК